

Universiteit Leiden

Onderwijs- en examenregeling

geldig vanaf 1 september 2026

Opleidingsspecifiek deel:

Bacheloropleiding: Midden-Oostenstudies

Deze onderwijs- en examenregeling is gebaseerd op de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en op de door de Universiteit Leiden vastgestelde universitaire richtlijnen, te weten

- de regeling Bindend Studieadvies;
- het kaderdocument Leids Register Opleidingen;
- de universitaire jaarindeling;
- de regeling inschrijving, collegegeld en examengeld;
- het Protocol Surveillance op Afstand;
- de Richtlijn keuzeruimte en minorbeleid.

De model-OER wordt in het Nederlands vastgesteld en daarna in het Engels vertaald. Indien er onverhoopt inhoudelijke verschillen zijn tussen beide versies, is de Nederlandse versie leidend.

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordeelt het faculteitsbestuur de onderwijs- en examenregeling regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen.

Deze onderwijs- en examenregeling bestaat uit twee delen;

- een facultair deel dat voor alle bacheloropleidingen gelijk is en
- een deel dat voor een opleiding specifieke informatie bevat (dit document).

Dit opleidingsspecifieke gedeelte vormt één geheel met het facultaire deel en bevat alleen de artikelen die een opleidingsspecifieke invulling hebben. Overige artikelen zijn opgenomen in het facultaire deel.

Inhoud

1. Algemene bepalingen
2. Beschrijving van de opleiding
3. Onderwijsprogramma
4. Tentamens en examens
5. Toegang en toelating tot de opleiding
6. Studiebegeleiding en studieadvies
7. Evaluatie van het onderwijs
8. Slotbepalingen

Bijlagen

Bijlage E - Studiegids (zie <https://studiegids.universiteitleiden.nl/>)

Hoofdstuk 2 Beschrijving van de opleiding

Artikel 2.1 Doel van de opleiding

Met de opleiding wordt beoogd dat de student een zodanige academische vorming verwerft in termen van kennis, inzicht en vaardigheden op het gebied van Midden-Oostenstudies, dat:

- voldaan wordt aan de ingangseisen voor toelating tot aansluitende masteropleidingen,
- de student in staat is tot het met succes uitoefenen van functies waarvoor academische kennis en vaardigheden op bachelor-niveau op bovengenoemd gebied vereist dan wel wenselijk zijn.

Artikel 2.2 Afstudeerrichtingen

De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen:

- Arabische taal en cultuur
- Islamstudies (geen instroom)
- Hebreeuwse taal en cultuur
- Moderne Midden-Oostenstudies
- Perzische taal en cultuur
- Turkse taal en cultuur

Artikel 2.3 Eindkwalificaties

1. Algemeen

Afgestudeerden van de opleiding hebben de onderstaande eindkwalificaties bereikt, gerangschikt volgens de Dublin-descriptoren:

1.a Kennis en inzicht

- kritisch bewustzijn van theorieën op het gebied van regio studies.
- kennis van de regels met betrekking tot wetenschappelijke integriteit

1.b Toepassen van kennis en inzicht

- De afgestudeerde heeft de vaardigheid om de verschillende theoretische benaderingen op het gebied van regio studies te herkennen en tenminste twee daarvan zelf toe te passen.
- De afgestudeerde heeft de noodzakelijke academische vaardigheden om een BA-eindwerkstuk te schrijven en bediscussiëren.
- De afgestudeerde heeft de vaardigheid de regels met betrekking tot wetenschappelijke integriteit zelf toe te passen.

De Dublin-descriptoren oordeelvorming, communicatie en leervaardigheden zijn opgenomen in bijlage C.

Voorts leiden de verschillende deelgebieden tot de volgende eindkwalificaties:

2. Geschiedenis

2.a Kennis en inzicht:

- algemene kennis van de taalkundige geschiedenis van het Midden-Oosten.
- algemene kennis van, en inzicht in, historische ontwikkelingen in het Midden-Oosten en een basaal begrip van methoden en technieken van de geschiedwetenschap.

- grondige kennis van de geschiedenis en actuele ontwikkelingen in het door haar/hem gekozen taalgebied.
- 2.b Toepassen van kennis en inzicht:
- De afgestudeerde is in staat kennis en inzicht op dit deelgebied toe te passen in analyses van bronnenmateriaal en in mondelinge en schriftelijke presentaties en hierover inhoudelijk zinvol te discussiëren.
3. Cultuur
- 3.a Kennis en inzicht:
- kennis van aspecten van culturele productie, zoals uitvoerende kunsten, literatuur en materiële cultuur.
 - kennis van de manier waarop maatschappijen in het moderne Midden-Oosten omgaan met hun cultureel erfgoed.
- 3.b Toepassen van kennis en inzicht:
- De afgestudeerde is in staat kennis en inzicht op dit deelgebied toe te passen in analyses van bronnenmateriaal en in mondelinge en schriftelijke presentaties en hierover inhoudelijk zinvol te discussiëren.
4. Maatschappij
- 4.a Kennis en inzicht:
- algemene kennis van de geschiedenis, actuele ontwikkelingen en instituten van religies in het Midden-Oosten. Daarbij beschikt de afgestudeerde over dieper inzicht in ten minste een van deze religies, met name met betrekking tot haar rol in de maatschappij.
 - algemene kennis van de geschiedenis van en ontwikkelingen in de antropologie en sociologie van het Midden-Oosten.
 - inzicht in de rol van hedendaagse politieke bewegingen en ideologieën in het Midden-Oosten.
- 4.b Toepassen van kennis en inzicht:
- De afgestudeerde is in staat kennis en inzicht op dit deelgebied toe te passen in analyses van bronnenmateriaal en in mondelinge en schriftelijke presentaties en hierover inhoudelijk zinvol te discussiëren.

I Afstudeerrichting *Arabische taal en cultuur*

In aanvulling op bovenstaande eindkwalificaties gelden onderstaande eindkwalificaties voor de afstudeerrichting *Arabische taal en cultuur*:

1. Geschiedenis: Kennis van de geschiedenis en historiografie van het Arabische taal- en cultuurgebied.
2. Cultuur: Kennis van en ervaring met diverse tekstgenres in geschreven en gesproken vorm uit verschillende periodes en regio's van het Arabische taal- en cultuurgebied zowel in het Modern Standaard Arabisch als in een van de aangeboden dialecten (Egyptisch- of Marokkaans-Arabisch).
3. Maatschappij: Inzicht in hoe deze verschillende gesproken en geschreven culturele uitingen passen in hun directe (historische, religieuze, sociale, culturele, taalkundige, geografische) context en zich verhouden tot ontwikkelingen in het Midden-Oosten en de islamitische wereld in bredere zin.

II Afstudeerrichting *Perzische taal en cultuur*

In aanvulling op bovenstaande eindkwalificaties gelden onderstaande eindkwalificaties voor de afstudeerrichting *Perzische taal en cultuur*:

1. Geschiedenis: Kennis van de geschiedenis en historiografie van het Perzische cultuurgebied, met een focus op Iran en aandacht voor Afghanistan en (delen van) Centraal-Azië.

2. Cultuur: Kennis van de geschiedenis van het Perzisch en de cultuurproductie met betrekking tot het Perzisch in brede zin; kennis van en ervaring met diverse tekstgenres en hun cultuurhistorische en maatschappelijke context; algemene kennis van de materiële cultuur van het Perzische cultuurgebied.
3. Maatschappij: Algemene kennis van sociale structuren, politieke ontwikkelingen en de rol van religie in het Perzisch cultuurgebied, met een focus op Iran en aandacht voor Afghanistan en (delen van) Centraal-Azië.

III Afstudeerrichting *Turkse taal en cultuur*

In aanvulling op bovenstaande eindkwalificaties gelden onderstaande eindkwalificaties voor de afstudeerrichting *Turkse taal en cultuur*:

1. Geschiedenis: Kennis van de geschiedenis en historiografie van het Osmaanse Rijk en Turkije.
2. Cultuur: Inzicht in de taalontwikkelingen en cultuurgeschiedenis van het Osmaanse Rijk en Turkije.
3. Maatschappij: Kennis van de sociale structuren, politiek en economie van het huidige Turkije.

IV Afstudeerrichting *Hebreeuwse taal en cultuur*

In aanvulling op bovenstaande eindkwalificaties gelden onderstaande eindkwalificaties voor de afstudeerrichting *Hebreeuwse taal en cultuur*:

1. Geschiedenis: Kennis van de geschiedenis en historiografie van het Hebreeuws en de staat Israël.
2. Cultuur: Algemene kennis van het jodendom en cultuurproductie in het Hebreeuws binnen en buiten de staat Israël.
3. Maatschappij: Kennis van de sociale structuren, politiek en economie van het huidige Israël.

V Afstudeerrichting *Moderne Midden-Oostenstudies*

In aanvulling op bovenstaande eindkwalificaties gelden onderstaande eindkwalificaties voor de afstudeerrichting *Moderne Midden-Oostenstudies*:

1. Geschiedenis: Grondige kennis van de (moderne) geschiedenis van het Midden-Oosten, gebaseerd op de bestudering van de geschiedenis van meerdere landen in de regio.
2. Maatschappij:
 - a) inzicht in fundamentele socioculturele processen en ontwikkelingen die relevant zijn voor het moderne Midden-Oosten.
 - b) algemene kennis van de historische, politieke en economische ontwikkelingen en processen van het Midden-Oosten.
 - c) inzicht in relevante sociaaleconomische en religieuze ontwikkelingen die relevant zijn voor het moderne Midden-Oosten.
3. Taalkennis: Basiskennis van een van de aangeboden talen uit het Midden-Oosten en het vermogen deze kennis te combineren met interdisciplinaire kennis van de regio.

VI Afstudeerrichting *Islamstudies*

In aanvulling op bovenstaande eindkwalificaties gelden onderstaande eindkwalificaties voor de afstudeerrichting *Islamstudies*:

1. Kritisch bewustzijn van theorieën op het gebied van religiestudies. De afgestudeerde heeft de vaardigheid om de verschillende theoretische benaderingen te herkennen.
2. Meer uitgebreide kennis van de rol van de islam in de moderne wereld.

VII Taalvaardigheid

Doelen in termen van het *Europees Referentiekader taalvaardigheid*, met betrekking tot respectievelijk Arabisch (afstudeerrichting Arabische taal en cultuur), Perzisch (Perzische taal en cultuur), Turks (Turkse taal en cultuur) of Hebreeuws (Hebreeuwse taal en cultuur):

<i>Arabisch</i>	BA1	BA2	BA3
Luisteren	A1	B1	B1
Lezen	A2	B1	B2
Gesproken interactie		A2	A2
Gesproken productie	A2	B1	B1
Schrijven	A2	B1	B1

<i>Perzisch</i>	BA1	BA2	BA3
Luisteren	A1	B1	B1
Lezen	A2	B1	B2
Gesproken interactie	A1	B1	B1
Gesproken productie	A2	B1	B1
Schrijven	A2	B1	B1

<i>Turks en Hebreeuws</i>	BA1	BA2	BA3
Luisteren	A1	B1	B1
Lezen	A2	B1	B2
Gesproken interactie	A2	B2	B2
Gesproken productie	A2	B1	B1
Schrijven	A2	B1	B1

Voorts leidt elke Leidse geesteswetenschappelijke opleiding op tot facultair geformuleerde algemene academische vaardigheden. Deze hebben betrekking op de Dublin descriptoren Oordeelsvorming, Communicatie en Leervaardigheden en zijn opgenomen in bijlage A bij het facultaire deel.

Artikel 2.9 Onderwijstaal

2.9.1. Met inachtneming van de Gedragscode voertaal¹ is de onderwijstaal waarin het onderwijs wordt verzorgd en waarin de tentamens en examens worden afgenomen Nederlands. De student wordt geacht de gebruikte onderwijstalen binnen de opleiding voldoende te beheersen, conform de eisen geformuleerd in artikel 5.2.4. De faculteit publiceert in voorkomende gevallen voor Engelstalige opleidingen een Onderwijs- en Examenregeling in het Engels.

¹ [Gedragscode Voertaal](#)

2.9.2. In afwijking van artikel 2.9.1. kan de Examencommissie, in overeenstemming met de Richtlijn taalbeleid², in individuele gevallen toestaan dat de scriptie wordt geschreven in een andere taal.

Hoofdstuk 3 Onderwijsprogramma

Artikel 3.2 Keuzevrijheid

3.2.9 In afwijking van het gestelde in 3.2.3 kan de minor *Islam: Religion and Society* niet worden gevolgd door studenten van de opleiding Midden-Oostenstudies van de volgende afstudeerrichtingen:

- Islamstudies.
- Arabische taal en cultuur, Perzische taal en cultuur, Turkse taal en cultuur en Moderne Midden-Oostenstudies die het schaduwprogramma gevolgd hebben in plaats van het buitenlandsemester, omdat de inhoud geheel of gedeeltelijk overeenkomt met verplichte onderwijseenheden van de opleiding Midden-Oostenstudies.

Voor studenten van de afstudeerrichtingen Arabische taal en cultuur, Perzische taal en cultuur, Turkse taal en cultuur en Modern Midden-Oostenstudies die het buitenlandsemester hebben afgerond, geldt dat zij de binnen bovengenoemde minor verplichte onderwijseenheid: *Introduction to the Study of Islam* (5 EC) dienen te vervangen door de onderwijseenheid *Sufism: History, Religion and Material Culture of The Living Quran*, voor zover deze geen onderdeel uitmaken van hun examenprogramma.

Hoofdstuk 4 Tentamens en examens

Artikel 4.2 Verplichte volgorde

4.2.1 Aan het onderwijs en tentamens van de volgende onderwijseenheden kan pas worden deelgenomen indien de tentamens van de daarbij vermelde voorafgaande onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd.

Onderwijseenheid:	Deelname aan onderwijs en tentamens na behalen van:
BA 1	
Modern Standard Arabic 2	Modern Standard Arabic 1
Modern Standard Arabic: Project	Modern Standard Arabic 1
Persian Language and Culture 2	Persian Language and Culture 1
Turkish Language and Culture 2	Turkish Language and Culture 1
Modern Hebrew 2	Modern Hebrew 1
BA 2	
Arabic Literature	Modern Standard Arabic 2; Modern Standard Arabic 3; Arabic Texts 2: Media Arabic
Geschiedenis van het premoderne Midden-Oosten	Modern Standard Arabic 2; Modern Standard Arabic 3; Arabic Texts 2: Media Arabic
Spoken Arabic: Egyptian	Modern Standard Arabic 2; Modern Standard Arabic 3; Arabic Texts 2: Media Arabic

² [Richtlijn taalbeleid](#)

Reading Arabic Texts	Arabic Literature
Classical Persian and Literary History	Persian Language and Culture 2
Persian Texts: From the Safavids to Contemporary Iran	Persian Language and Culture 2; Classical Persian and Literary History
Turkish Language and History: The Early Republican Period	Pre-intermediate Turkish
Turkish Language and History: The Late Ottoman Period	Turkish Language and Culture 1: The Early Republican Period
Modern Hebrew 3	Grammatica Hebreeuws; Pre-intermediate Hebrew
Teksten Hebreeuws	Modern Hebrew 3
Buitenlandsemester	Afgerond BA1 (track 'Arabische taal en cultuur'); Arabic Literature; Geschiedenis van het premoderne Midden-Oosten
BA 3	
Comparative Literatures of the Middle East	Afgerond BA1 (een afgerond eerste jaar van een andere opleiding ter goedkeuring voorleggen aan de examencommissie). Voor studenten van de tracks Arabisch, Perzisch, Turks en Hebreeuws geldt als aanvullende ingangseis dat zij alle track-specifieke onderdelen van BA2 dienen te hebben afgerond.
Seminar eindwerkstuk Midden-Oostenstudies en BA-eindwerkstuk Midden-Oostenstudies	Afgerond BA1 Midden-Oostenstudies, en afgerond BA2 m.u.v. Wetenschapsfilosofie; m.a.w. 55 EC van het tweede jaar (onderdelen afhankelijk van gekozen specialisatie)

Hoofdstuk 6 Studiebegeleiding en studieadvies

Artikel 6.3 Studieadvies

6.3.2 Voor de opleiding gelden aanvullende eisen ten aanzien van te behalen onderdelen voor het bindend studieadvies, genoemd in artikel 6.3.1. Deze worden genoemd in het facultaire gedeelte van de OER.

Hoofdstuk 7 Evaluatie van het onderwijs

Artikel 7.1 Evaluatie van het onderwijs

Het onderwijs in de opleiding wordt als volgt geëvalueerd:

- cursusevaluaties
- programma-evaluaties

De opleidingscommissie adviseert het bestuur van de opleiding op basis van de uitkomsten van de evaluatie.